

LEYDSCH

COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaterdag Avond.

WOENSDAG 20 NOVEMBER.

De Prijs der Courant is f12 in het jaar; de afzonderlijke Nummers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 19 November.

Tot inlevering der stembriefjes, voor de verkiezing van twee leden van den gemeenteraad, zijn heden opgekomen, uit de eerste afd., wijken 1—4, 234 kiezers, en uit de tweede afd., wijken 5—9, 215 kiezers; te zamen 449 kiezers. Juist hetzelfde getal was bij de verkiezing op 17 Julij opgekomen.

— Wij vernemen dat de voornaamste leden van het Italiaansche operagezelschap te Amsterdam, te weten de dames Madalena Pirola en Fanny Polachi, en de hh. Genaro Mea en Pietro Bonora, voornemens zijn op Vrijdag danst. een vocaal concert te geven in de Stads-Gehoorzaal.

— Bij de gisteren gehouden aanbesteding van de levering der benodigde licht- en brandstoffen ten behoeve der gemeente, gedurende het jaar 1862, zijn daarvan aannemers geworden: 1°. E. Noordijk, patentolie, 51½ cts. de Ned. kan. 2°. J. A. Zuur, kaarsen, 82 cts. het Ned. G. 3°. Gebr. Wernink, korte turf, 89 cts. de ton; beuken blokken, f 11.10 de wisse; keukenhout, f 12.10 de wisse. 4°. Wed. van Haansbergen & Dutilh, lange turf, 77½ cts. de 100 stuks. 5°. A. Koper & Zoon, grove steenkolen, f 2.20 de 100 Ned. G.; steenkolengruis, 70 cts. de halve mud; houtskolen, 65 cts. de halve mud.

Het onderhouden en repareren der huizingen, bruggen, enz. langs het Delftsche jaagpad, waarvan de aanbesteding gelijktijdig plaats had, is aangenomen door E. Kapteyn den Bouwmeester, timmerman en molenmaker onder Leyderdorp, voor den tijd van 5 jaren, tegen f 1050 's jaars.

— De Katwijksche pink, die in den nacht van den 14^{den} en 15^{den} is vergaan (zie ons vorig nummer), was genaamd de *Vereniging*, toebehoort aan de wed. van dien naam, te Katwijk. De schipbreuk vond haren dood in de golven, naastende 5 weduwen en 13 kinderen. Twee der weduwen verkeerden in staat van zwangerschap.

De nog zoo jongde vereniging, tot voortdurende ondersteuning der nage-laten betrekkingen van verongelukte visschers der reederijen te Katwijk aan Zee en te Noordwijk aan Zee ziet zich ten gevolge van deze ramp eene zware taak opgelegd. Wij wenschen dat haar ook voortdurend milde bijdragen mogen toevloeden, en zij op die wijze in staat zij aan het hoogst weldadige doel harer oprigting te beantwoorden.

— Op 30 Nov. e. k. zullen de miliciens kanonniërs der ligting 1860, dienende bij het reg. veld-artillerie, met groot verlof naar hunne haardsteden worden gezonden, en in den loop der maand December insgelijks de miliciens-stukrijders van gemelde ligting en gemeld regiment met groot verlof vertrekken, waaronder mede de plaatsvervangers zijn begrepen.

— De *Staats-Cour.* bevat een overzicht van de opbrengst van 's lands mid-delen over de tien eerste maanden van 1861, waaruit blijkt, dat die be-dragen heeft f49,746,830.03½, zijnde f723,587.80½ meer dan over denzelfden tijd in 1860.

— De *Delftsche Cour.* meldt dat de spanning, die er ten aanzien der akademie te Delft bestaat, meer en meer toeneemt. De weigering om het nieuwe reglement te teekenen is op eene niet noemenswaardige uitzondering na, algemeen, waarbij nog komen de ernstige klagen en bezwaren door vier hoogleeraren tegen het reglement bij de regering ingebracht, terwijl nog een ander hoogleeraar zijn ontslag reeds heeft aangevraagd. Men vreest, dat de akademische lessen weldra zullen worden geschorst. Als eene niet onbelangrijke bijzonderheid der tegenwoordige verwickelingen deelt ge-meend blad mede, dat bij den senaat van het Delftsche studenten-corps zeer hartelijke brieven met betuiging van sympathie zijn ontvangen van de Leydsche, Groningsche en Deventersche studenten-corpsen.

— Te Vlaardingen heeft men het bericht ontvangen dat te Nieuwe Diep een gedeelte van eenen vischhoeker was aangespoeld. Het daarop gevonden nummer laat geen twijfel over aangaande dengene, wien het ongeluk heeft getroffen, en dat de stuurman J. Bos, benevens zijne 14 mannen en jongelingen, den dood in de golven hebben gevonden. Bedoeld vaartuig had ook eene vangst van 22 lasten haring aan boord.

— Uit Texel schrijft men van den 15^{den}, omtrent de gevolgen van den op den vorigen dag gewoed hebbenden storm, het volgende: Het getal schipbreuken is thans met inbegrip van twee op den Vliehors tot acht geklommen, waarvan zes op de Texelsche kust. Achter de Wester is het onderste boven komen aandrijven de Noordsche bark *Jason*. De loods van dat schip, te Vlissingen te huis behoorende, is na een paar uren in zee rondgedreven te hebben, op den scheepstrap aan land gespoeld, doch heeft eene kneuzing in de borst bekomen. De geheele equipage is omgekomen en lag heden morgen, negen man sterk, bij elkaar op strand. Verder is gestrand het

Deensche brikship *Auguste*. De equipage heeft zich in de sloep kunnen redden; de kapitein heeft echter eene kneuzing in de borst bekomen en den stuurman is zijn rib gebroken. Ook zijn gestrand de Deensche schoener *Statthalv With*, de Pruisische schoenerbrik *Amar Elise*, de Zweedsche bark *Pieter Herman*. De equipagien dezer drie schepen zijn gered; de twee eerstgenoemde met hunne eigene booten, de laatste door de Cocksdorper reddingboot. Mede is de Eijerlandsche gronden gestrand en totaal verbrijzeld eene vermoedelijk Fransche brik in ballast, waarvan de geheele bemanning is omgekomen.

Van den 17^{den} schrijft men nog van daar het volgende: Naar men verneemt zijn ook aan het dorp op Vlieland twee Pruisische schoeners ge-strand, waarvan de namen nog niet bekend zijn. Het is moeilijk om vast op te geven hoeveel schepen in het geheel gestrand zijn, dewijl rondom Vrakhout drijft en elke dag de bewijzen van nog onbekende zeerampen op-voert. Dertien schipbreuken op deze kusten zijn hietstint met zekerheid bekend, namelijk twee op de Noorder Haaks, een achter de Westen, een achter de Koog, vier bij en in de Eijerlandsche Gronden, een bij den pol-ter Eendragt, twee op de Vliehors en twee bij het dorp op Vlieland. Bij Cocksdorp moet tijdens den storm eene Friesche tjalk voor anker hebben gelegen, die, toen het ankertouw brak, met man, vrouw, drie kinderen en de knecht is vergaan.

De kapitein van een der verongelukte schepen, die eerst krankzinnig was worden, is in den nacht van 15 op 16 dezer te Cocksdorp overleden.

Van het Nieuwe Diep meldt men het stranden van eene Engelsche vis-cherssmak en van eene Belgische vischsloop. De bemanning van de En-gelsche smak had haar schip verlaten en zich in eene boot trachten te red-den; nabij het strand gekomen, stootte de sloep, en de zes mannen spron-gen in zee, meenende al zwevende het strand te kunnen bereiken. Waren het enkele ontwaande visschers niet ter hulp gekomen, dan zou het aan hen onmogelijk geweest zijn om te overleven. Het Belgische vaartuig spoedde spoelden vier lijken van hetzelfde op strand. Kort daarna werden twee lijken van een Vlaardingse hoeker in zee opgevischt. Men onder-stelt dat de geheele bemanning van dat vaartuig den dood in de golven vond. Benoorden de Haaks heeft men een schoener in nood gezien, men zag de bemanning in het wand zitten, maar alle pogingen om de ongelukkigen te helpen waren vruchteloos.

— Uit Kampen meldt men van den 16^{den}: De beurtschipper van Amster-dam op Kampen, H. Westerhuis, in den vroegen morgen van Donderdag voor het Keteldiep gekomen, zag zich genoodzaakt de ankers te laten val-len, ten einde niet op de kribwerken geworpen te worden. Ongelukkig rukte het schip van zijne ankers los, met dat noodlottig gevolg, dat het tegen de kribwerken stiet en met eene rijke lading zonk. Het scheepsvolk is na een bangen dag en nacht in doodsangst te hebben doorgebracht, ge-heel verkleumd, door een visscher van het gezonken vaartuig gehaald en hier aan wal gebracht.

— Te Workum is Donderdag H., bij het woeden van den storm, door het nederstorten van eenen schoorsteen, een knaap het hoofd verbruteld.

— Men schrijft uit Enschedé: Eenige fabrikanten hebben het thans noodig geoordeeld de werkuren te verminderen. Men vreest echter, dat het bij deze vermindering niet blijven zal en hoogst treurig zou dan de toestand van het zoo nijvere Twente zijn, waar 40- of 50000 menschen alleen in de weverijen hun bestaan vinden.

— De kadet aan de kon. militaire akademie te Breda, die, in den avond van den 27^{den} Oct. jl. in staat van dronkenschap verkeerende, aan een zij-ner makkers met een dolkmes eene vrij ernstige wonde heeft toegebracht, is, nadat deze zaak door het hoofd der inrigting aan den minister van oorlog was onderworpen, op last van gemelden minister naar den militairen krijgs-raad te 's Hertogenbosch verwezen.

— Uit Breda meldt men het volgende: Dezer dagen heeft in het burger-gasthuis alhier een geval van schijndood plaats gehad. Nadat het vermeende lijk reeds bijna twee dagen ter daartoe bestemde plaatse gelegd was ge-weest, ten einde het kisten af te wachten, wenschte de vrouw van den schijn-baar gestorvene dezen nog eens zien. Men verbeelde zich echter hare ontroe-ring bij het binnentreden van het lokaal, den gewaanden doode regtop te zien zitten. Twee dagen later echter is de zieke werkelijk overleden.

— In den avond van den 15^{den} dezer is op den spoorweg van Maastricht op Luik weder een persoon, die door de duisternis misleid, op het spoor was gekomen, overreden. Drie personen hebben nu reeds, nog voor de opening, op dezen weg den dood gevonden.

— Bij de behandeling van hoofdst. XI (koloniën) der staatsbegrooting, in de afdelingen van de 2^e kamer der staten generaal, zijn enkele leden terugge-komen op het verschil tusschen de woorden van het ministerie en de daden

des ministers, en gemeend, dat men uit dien hoofde weinig vertrouwen op dien bewindsman kon stellen. Dit gevoelen is door anderen bestreden. Men heeft erkend, dat er een groot verschil bestond tusschen het ministeriële programma en de memorie van toelichting van den tegenwoordigen minister van koloniën voor de bepaalde vaststelling van de begroting voor het loopende jaar, en dat de minister welligt beter had gedaan van geene plaats te nemen in het kabinet, dat zich op koloniaal gebied behoudend noemde; maar men heeft tevens doen opmerken, dat een jeugdig minister welligt niet genoegzaam acht had geslagen op de beteekenis van gebezigde woorden, en dat men alnu van zijne zijde daden behoorde af te wachten, welke met de door hem gebezigde woorden overeenstemden. Wijders heeft men opheldering en inlichting gevraagd betreffende een aantal belangen, als: de drukpers; de culturen; de regeling van de particuliere nijverheid; de spoorwegen op Java; den verkoop van producten daar te lande; het belastingstelsel en de verpachtingen, welke daarbij plaats hebben; den staat van zaken op Bandjermasin enz. De nieuwe organisatie van het onderwijs aan de akademie te Delft is bestreden en als onwettig aangemerkt. Met betrekking tot de uitgave van een Japansch woordenboek vroeg men of dat werk inderdaad gereed was, zoodat in het volgende jaar met de uitgave kon worden aangevangen, en welk belang Nederland er bij kon hebben om aan de Japannezen Engelsch of aan de Engelschen Japansch te leeren. Sommige leden gaven hunne verwondering te kennen dat aan den hoogleeraar Hoffmann, voor eenen arbeid geheel vallende in den kring zijner studiën, nog een bijzonder honorarium van f3000 moest worden toegekend. Men heeft bedenkingen geopperd tegen de benoeming van twee raden-adviseurs. De kosten van het koloniale werf-depôt zijn voor vermindering vatbaar geacht. Het invaliden-gesticht op Bronbeek heeft, als zeer kostbaar, wel bestrijders, maar geene verdedigers gevonden. De betere verzorging der koloniale invaliden kon bereikt worden door hun een goed pensioen te verzekeren en Bronbeek zou kunnen bestemd worden voor een ander nuttig doel.

Blijkens het verslag over hoofdst. XII (onvoorziene uitgaven) is de voordragt, getoetst aan de uitgaven, welke in het vorig jaar op dergelijk hoofdstuk zijn geleden, bepaaldelijk afgekeurd. Men heeft gemeend, dat het bedrag als 't ware tusschen de ministers, ter begunstiging van bijzondere personen, is verdeeld; dat de toegestane som geenszins daarvoor is bestemd geweest, en dat alzoo f24000 voor liefdegiften zijn verslonden. Door een aantal leden is het denkbeeld geopperd om het voorgestelde bedrag van f100,000 tot de helft te verminderen.

Bij het verslag omtrent de wet op de middelen is met ernst op eene gelijkmatige heffing der grondbelasting aangedrongen, even als op de verbetering van de personele belasting, door welke thans de bevolking der steden zoo zeer boven die van het platteland wordt gedrukt, terwijl door een der leden is gewezen op het verslag van de Maatschappij van Nijverheid, in 't welk de bezwaren tegen de patent-wet met zooveel kennis van zaken en zoo afdoende zijn ontwikkeld.

In de memorie van beantwoording der regering omtrent hoofdst. I wordt op de aanmerkingen omtrent het politiek karakter van het kabinet o. a. het volgende gezegd: De vroegere gedragslijn en staatkundige rigting, zegt het voorloopig verslag, van sommigen dergenen, die in het nieuwe kabinet naast mannen uit een vroeger ministerie plaats namen, moest bedachtzaamheid doen ontstaan, dat, zonder verloochening van beginselen, van de aangekondigde eendragtige samenwerking weinig komen zou. Dat er meer grond was voor zoodanige bedachtzaamheid met betrekking tot dit kabinet dan ten aanzien van alle vorige, sedert 1848 opgetreden, is niet aangetoond en ook niet in te zien. Niet één ministerie werd er na dat jaar zamengesteld, waarin niet leden van het onmiddellijk voorafgaande plaats namen. In het op 1 November 1849 opgetreden kabinet bij voorbeeld, werd de nieuwe minister van binnenlandsche zaken de ambtgenoot van een minister van finantiën, die in het vorige, fel door hem bestreden kabinet had gezeten. Het ministerie zou zich in zijne handelingen door weifeling en gemis aan overeenstemming hebben gekenmerkt. Deze beschuldiging wordt gegrond op het voorgevallene met opzigt tot de erkenning van den koning van Italië, op benoemingen, die strijden zouden met den geest der wet op het lager onderwijs, op de benoeming van een lid der kamer tot zekere commissie, op de oorspronkelijke voordragt der militiewet.

De houding der regering in de zaak der erkenning van den koning van Italië is door den minister van buitenl. zaken, bij gelegenheid der beraadslagingen in de tweede kamer over het adres van antwoord op de troonrede, volledig toegelicht. De kamer schijnt daarmede genoegen genomen te hebben. Zij heeft althans van het tegendeel niet doen blijken. De bedoelde benoemingen zijn daden van eenvoudig, dagelijksch bestuur. Kan alzoo dat een of ander niet als bewijs gelden van weifeling en gemis aan overeenstemming in den boezem van het kabinet, ook het gebeurde met het ontwerp der militiewet is daarvan geen bewijs. In de omstandigheid, dat dit ontwerp, zoo als doorgaans met wetsvoordragten van grooten omvang het geval is, gewijzigd tot stand kwam, is toch zoodanig bewijs niet te vinden. Gemis aan overeenstemming zou vooral uitkomen op het koloniaal gebied. Tot leedwezen der regering moet dit laatste worden erkend. Terwijl aanvankelijk de meest gewenschte eenstemmigheid tusschen de verschillende leden van het kabinet ook te dien aanzien bestond, is later gebleken, dat één lid een van dat zijner ambtgenooten afwijkend gevoelen was toegedaan. Dat lid heeft dien ten gevolge zijn ontslag aan Z. M. aangeboden en bij besluit van den 10den dezer verkregen.

Der regering wordt vervolgens verweten, dat, terwijl zij zich had voorgedaan als gouvernement bij uitstek tot handelen gezind en bereid, er reden te over bestaat om zich over hare werkeloosheid of haren flauwen gang op het gebied der wetgeving te beklagen. Nergens heeft de regering zich voorgedaan als bij uitstek tot handelen gezind. Zij heeft alleen de hoop geuit, dat de tweede kamer haar het handelen mogelijk mogt maken.

De 2 § wordt besloten met het berigt, dat vele leden »in een gou-

vernement, hetwelk in degelijkheid, kracht en werkzaamheid zoo veel te wenschen overliet, geen vertrouwen konden stellen." Alvorens zich het bezigen van zulke woorden te veroorloven, had men ten minste eenige feiten behooren aan te voeren, waarop, al ware het in schijn, die beschuldiging steunen kon. Overigens zal het der regering aangenaam wezen, duidelijk en bepaaldelijk te vernemen hoe de kamer jegens haar gestemd is. Mogt een behoorlijk afdoen der zaken daaruit blijken niet mogelijk te zijn, zij zal dan weten wat te doen.

's GRAVENHAGE, 19 November.

Naar men verneemt, is door Z. M. den koning, als officier in de orde van de Eikenkroon, opgenomen de heer Guérin Méneville, natuurkundige te Parijs.

— Z. M. heeft aan jhr. mr. F. L. W. de Kock, directeur van Zr. Ms. kabinet, vergunning verleend tot het dragen der versierselen van grootofficier der orden van het Legioen van Eer en van Leopold, hem door den keizer der Franschen en den koning der Belgen geschonken.

— Tot griffier bij het kantongeregte te Oldeberkoop is benoemd de heer mr. J. P. A. Silvergieter Hoogstad, advocaat te Leeuwarden.

— Door Z. M. is de 2de luitenant I. M. W. Schlundt Bodien, van het 6de reg. infanterie, overgeplaatst bij het wapen der infanterie van het leger in Oost-Indië.

— Z. M. heeft goedgevonden te benoemen tot militairen onder-intendant 2de kl., den 1sten luit.-kwartiermeester J. G. E. Mennigh, van het bat. mineurs en sapeurs; tot eersten luit.-kwartiermeester bij het 3de reg. infanterie, den 2den luit.-kwartiermeester J. T. Muller, van het corps; tot tweeden luit.-kwartiermeester, bij hetzelfde reg., den fourrier F. J. Harriëhs, van het 1ste reg. vesting-artillerie, en over te plaatsen als kapitein-kwartiermeester bij het 1ste reg. vesting-artillerie, den militairen onder-intendant 2de kl. A. Dunnes, thans werkzaam in de 2de en 6de militaire afdeeling.

— De heer A. M. S. Hogerwaard, thans opzichter van den waterstaat hier te lande, is benoemd tot adspirant-ingenieur van den waterstaat in Ned.-Indië.

— Bij het dep. van buitenl. zaken is bevorderd tot hoofdcommies de heer H. C. Byvanck, thans commies, en, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend aan den heer J. Visser, als adjunct-commies.

— Bij het dep. van koloniën is voor de poodlijdenden door overstroming op Java ontvangen f7.50, bij den burgemeester van Woudenberg ingekomen.

— Met genoegen zal men vernemen, dat de vereeniging de Toekomst alhier, Woensdag, den 27sten dezer, weder een concert zal geven, tot instandhouding van de liefdadige instelling ten behoeve van nagelaten betrekkingen van kunstenaars.

— Gisteren avond is van eenen wagen in het Westende onvreemd een geslagt schaaap. De dader van dezen diefstal is nog niet bekend.

— Men verneemt dat Z. M. zijne bewilliging heeft verleend tot de oprigting van het zoölogisch-botanisch genootschap alhier en het beschermheerschap over die inrigting heeft aangenomen.

— Heden is alhier op een veld bij de veld de beoefening van het schietstuk overschot van den heer F. A. Duinker, in leven gepensioneerd kapitein-meester van het reg. grenadiers en jagers, in den ouderdom van 82 jaren overleden.

— Vrijdag morgen 11. is door den stuurman van de Scheveningsche pink *Johannes Pronk* voor Goedereede een masteloos vaartuig ontdekt, waarvan de bemanning hulpgeschrei deed hooren. De bemanning van de pink is er in geslaagd de schipbreukelingen te redden en behouden te Scheveningen aan te brengen. Het verongelukte schip was de *Jane Archibald* van Exeter, hetwelk later onder 's Gravesande op strand is geworpen.

SUITENLANDSCHE BERICHTEN.

BRUSSEL, 18 November.

De minister van finantiën heeft in den senaat officieel verklaard, dat België met de verschillende staten onderhandelingen heeft aangeknoopt tot afkoop van den Schelde-tol. De minister verklaarde voorts, dat de regering hoopte tot eenen voldoende uitslag te zullen geraken. De onderhandelingen hebben plaats in dien zin, dat de gekapitaliseerde regten door elken staat aan Nederland zouden worden voldaan naar de verhouding, die aangenomen is voor den afkoop van den Soud-tol.

— In de gemeente Nouvelles-lez-Mons is Vrijdag 11. eene vreeselijke misdaad gepleegd. Een mijnwerker kwam des middags te huis om zijn maal te nuttigen, en zag dat het voor hem bestemde vleesch van de tafel verdwenen was. Daar zijne vrouw een boodschap was gaan doen, ondervroeg hij zijn 4-jarig zoonje, die bekende het te hebben opgegeten. De vader nam daarop het kind bij de beenen en sloeg het met het hoofd tegen den muur. De dood volgde onmiddellijk. Daarna ging hij naar gewoonte aan den arbeid. Later is hij in hechtenis genomen.

ENGLAND.

LONDEN, 17 November.

De heer Oliphant, secretaris van legatie in Japan, die bij den beken-den aanval op de Engelsche ambassade te Yeddo gewond werd, is alhier aangekomen.

— Vrijdag jl. heeft alhier een 19-jarige jongeling, zoon van een mandenmaker, zijne 12-jarige halve zuster op gruwelijke wijze door verworping om het leven gebragt, uit nijd tegen het ongelukkige kind, dat uit zijns vaders tweede huwelijk was geboren, terwijl hij de zoon van diens eerste vrouw is.

— Het 97-jarige kolenschip *Brotherly Love*, van South Shields, waarmede kapt. Cook heeft gevaren, is niet, gelijk men vreesde, in den jongsten storm vergaan, maar bij Blackwall goed en wel aangekomen.

— Te Blackburn hebben Woensdag 11. al de wevers in de fabriek van den heer Jackson, ten getale van nagenoeg 2000 man, den arbeid gestaakt.

— De steenen brug tusschen Holme en Huntingdon is, juist toen een sneltrein haar was gepasseerd, ingestort; men gelooft, dat de aanhoudende zware regens de grondslagen der brug hebben verzwakt.

FRANKRIJK.

PARIJS, 17 November.

Het optreden van den heer Fould als minister van finantiën en zijn programma, dat door den keizer is aangenomen, blijft hier steeds de aandacht bezig houden. Over het algemeen heeft het een en ander eenen gunstigen indruk gemaakt, uitgenomen hetgeen uitgelekt is omtrent den toestand der geldmiddelen. Daaruit is gebleken dat in 8 jaren, van 1851 tot 1858, voor 2400 mill. fr. aan buitengewone crediten is geopend. Daarbij 400 mill. voegende voor de drie jaren 1859, 1860 en 1861, ziet men, hoe zeer de staatsschuld en het bedrag der ongedekte uitgaven is toegenomen. In afwachting welke maatregelen de heer Fould zal nemen om een zoo aanzienlijk tekort te dekken, verheugt men zich dat de regering op den goeden weg is teruggekeerd, en de hoop is verlevendigd dat zij niet alleen op het gebied der finantiën, maar ook in andere takken van algemeen bestuur gewenschte verbeteringen zal aanbrengen.

Men verzekert dat het optreden van den heer Fould de eenige verandering in het kabinet zal zijn. Echter zou het niet onmogelijk zijn dat de heer Fould zich tegenover zijne ambtgenooten eenige aanmatigheden veroorloofde, waaraan deze zich niet zouden willen onderwerpen.

Het is velen zonderling voorgekomen dat, terwijl de *Revue des deux Mondes* voor korten tijd eene waarschuwing heeft ontvangen wegens het opnemen van een artikel, waarin eenige waarheden betreffende het beheer van 's lands gelden voorkomen, die alles behalve vleijend waren voor de regering, de *Moniteur* thans eene memorie mededeelt, waarin veel harder waarheden ten aanzien van het verkeerde financiële bestuur gezegd worden. De regering, zegt men, is zoo verkleefd aan het stelsel van waarschuwingen, dat zij thans zich zelve eene waarschuwing heeft gegeven.

— Het eskader, dat naar Mexico is vertrokken, is door het stormweer, dat in de laatste dagen heeft geheerscht, zeer geteisterd geworden.

— Onze marine heeft een gevoelig verlies geleden. De *Infernal* is op 1 October ter reede van Valparaiso verbrand. De schade begroot men op 2½ miljoen frs.

— De provinciale besturen van het genootschap Vincentius a Paulo zijn door de regering onherroepelijk onthouden, als geheel nutteloos zijnde voor het werk der liefdadigheid, hetwelk het doel der vereenigingen uitmaakt.

— Ten gevolge eener openbare manifestatie te Marseille, gebragt aan den heer Berryer voor de uitbuitende wijze, waarop hij door de regtbank van koophandel aldaar voor koning Frans II heeft gepleit, zijn eenige personen in hechtenis genomen. Naar men meldt, heeft de beroemde advocaat met dit pleidooi 15000 fr. verdiend.

Den 26sten December a. s. zal de orde van advocaten alhier den heer Berryer, op den 50sten verjaardag zijner inschrijving als pleitbezorger, een feestmaal aanbieden, waartoe de dekens der orde in de verschillende steden van Frankrijk zullen worden uitgenoodigd.

— Dezer dagen is door den keizer een steen verheend aan zekeren militair Reger genaamd, als bewaker van het gedenksteen voor Turenne te Sasbach in het hertogdom Baden. Men weet dat Turenne den 27sten Julij 1675 te Sasbach door een kogel gedood werd, en eene pyramide, opgericht ter plaats waar hij viel, de herinnering aan dat gebeurtenis bewaart. De *Mon. de l'armée* zegt dat dit monument, aan de hoede van een Franschman toevertrouwd, steeds door de Duitschers is geëerbiedigd geworden.

— Twee weduïeden uit een fabriek te Rouan zijn met tweeling-zusters gehuwd. De beide vrouwen zijn Zondag II. van tweelingen bevallen.

— De hertog van Oporto is op den 14^{den} dezer te Lissabon als koning uitgeroepen en heeft den naam van Lodewijk I aangenomen.

— Uit Athene meldt men dat aldaar een schoenlapper, Sp. Tzetziphos genaamd, in den ouderdom van 112 jaren is overleden. Hij had, nu 100 jaren geleden, als opperman gewerkt aan den muur, waarmede de Turksche gouverneur Haskis de stad liet insluiten, van welken muur de laatste sporen in 1835 verdwenen.

— De nadere berigten uit Egypte luiden zeer treurig ten opzichte van de verwoestingen, door de overstroming van den Nijl veroorzaakt. In een groot deel van het Nijldal verkeerde de bevolking daardoor in diepe ellende. De onder-koning getroostte zich groote opofferingen om den nood te lenigen. Hij liet zelfs zijn huisraad in het openbaar verkoopen, om geld tot ondersteuning der noodlijdenden te bekomen.

Op 5 November was het water van den Nijl binnen de gewone grenzen teruggekeerd. Er is evenwel thans berigt ontvangen, dat de Euphraat buiten zijne oevers is getreden en vele landstroken heeft overstroomd.

ITALIE.

Naar men uit Turyn meldt heeft de minister van finantiën eene belangrijke voordragt gereed gemaakt, om die eerstdaags aan het parlement in te dienen. Hij begint met eene gansch niet schitterende schets van den finantiën toestand van het koninkrijk Italië, en stelt voor, het tekort over 1862 te dekken met verscheiden buitengewone belastingen, en verder door de staatsdomeinen en ook het meerendeel der kerkelijke goederen te verkoopen.

PRUISSEN.

BERLIJN, 17 November.

Z. M. de koning heeft Z. K. H. prins Frederik der Nederlanden, benevens den groothertog van Saksen en den groothertog van Baden het groot kommandeurs-kruis der koninklijke huisorde van Hohenzollern verleend.

— Bij gelegenheid van 's konings verblijf te Breslau werd hem door eene deputatie van jonge dames een stuk ter hand gesteld, zijnde de schenkings-brief van eene aanzienlijke som gelds, voldoende tot het bouwen van eene kanonneerboot. Z. M. heeft die gift met dankbaarheid aangenomen.

— Uit Heidelberg wordt medegedeeld, dat het aantal studenten, ingeschreven voor den winterkursus, aanmerkelijk grooter is dan gedurende het

afgehoopen halfjaar; vooral zijn het Noord-Duitschers, Zwitsers, Serviers, Grieken, Russen en Polen, die tot de nieuw aangekomenen behooren.

— Volgens berigten uit Glarus, heeft de bevolking dier stad door den jongsten zwaren brand een verlies geleden van 8,450,000 fr. Hiervan wordt door de assurantiën gedekt 4,052,000 fr. Het bedrag der giften is 2,700,000 fr. In de schade van 4,600,600 fr. deelen insgelijke vele vermogenden, die van de ingezonden liefdegiften niet ontvangen; de overige personen, die bij den brand hebben geleden, zijn verdeeld in drie klassen naar den stand van hunne meerdere of mindere gegoedheid en naar gelang daarvan wordt hun 70, 80 of 90 pCt. der geleden schade vergoed.

— Uit Warschau meldt men dat de staat van beleg aldaar waarschijnlijk gerenger zal gehandhaafd worden, omdat de militairen aan vele beleedigingen blootgesteld zijn. Ook is mgr. Biatobrzski, plaatsbekleeder van den aartsbisschop, gevangen genomen, wegens het schrijven van eenen oneerbiedigen brief aan den stadhouder, omtrent de zaak van het sluiten der kerken.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 16 November.

Hoogstwaarschijnlijk zal er van de door den keizer verlangde herziening van het concordaat niets komen, omdat de pauselijke regering geene afwijking wil gedoogen van sommige punten, en wel juist van die punten, welke met de thans bestaande constitutionele verordeningen onbestaanbaar zijn.

— Uit Venetië meldt men dat de keizerin 4000 fl. aan de armen dier stad heeft geschonken.

— De keizer heeft kwijtschelding van straf verleend aan een der voormalige redacteuren van de *Czas*, welk dagblad te Krakau het licht ziet. In 1851 was hij wegens een artikel, in gemeld dagblad opgenomen, ter dood veroordeeld, maar was zijn vonnis in 20-jarige kerkerstraf veranderd, van welke hij 10 jaren in eene vesting heeft doorgebracht.

— In het Venetiaansche worden alle mogelijke pogingen aangewend om de Oostenrijksche regering buiten staat te stellen het Venetiaansch conflict van 6000 man voltallig te krijgen. De Italiaansche comités zijn ijverig werkzaam tot bevordering van de emigratie der personen, die in de termen der krijgsdienst vallen, terwijl de comités in Lombardye de daartoe noodige gelden verzenden. Eene zaak valt evenwel tegen. Men stelt namelijk aan de emigranten voor, dienst te reiken bij de Italiaansche troepen, doch dit voorstel wordt door verreweg de meeste van de hand gewezen, op grond dat zij het Venetiaansch grondgebied hebben verlaten om vrij te zijn van de krijgsdienst, en dat zij nu ook geen lust hebben om buiten dat gebied soldaat te worden.

— Het weekblad *Austria* deelt een schrijven mede van de Japansche regering aan die van Oostenrijk, waarin zij te kennen geeft voor het oogenblik buiten staat te zijn zich met nieuwe verdragen met vreemde mogendheden in te laten. De toelating van den buitenlandschen handel in de opengestelde havens had tot eene van de verwachtingen grootelijks verschillende uitkomst geleid; de meer gegoede volksklassen zagen het nut daarvan niet in, en ook voor de minder gegoede bracht zij geenen zegen.

Per Telegraaf.

NEW-YORK, 6 November. (R. O.) De generaal Mac-Clellan heeft te Washington eene rede gehouden, waarin hij aantoonde dat de oorlog tegen het Zuiden, hoewel een wanhopige strijd, niet lang van duur kon zijn. De heer Cameron hield mede eene rede en zijde dat voor het Noorden de tijd der nederlagen voorbij was en dat men zich, zoodra de generaal Mac-Clellan met zijne toebereidselen gereed was, van de overwinning kon verzekerd houden. — Algemeen gelooft men dat de expeditie ter zee eene landing heeft gedaan bij Bulls-Bay of Port-Royal. Generaal Fremont heeft een last ontvangen zijn bevelhebberschap neder te leggen. Eenige compagnieën zijn daartegen opgekomen, met de verklaring dat zij slechts onder zijn bevel wilden dienen. Generaal Fremont heeft hen tot gehoorzaamheid aangehouden en is naar St. Louis vertrokken. Zijn opvolger in het betel is generaal Banks.

PARIJS, 18 November. De *Patrie* zegt dat er bij de regering een ontwerp afhankelijk is tot vermindering van het leger met inhoud van 100,000 tegenwoordige inrigting. De heer Fould zou, volgens genoemd blad, voornemens zijn geene wijziging voor te stellen in het belastingstelsel, waarmede de handel, de nijverheid of den landbouw aanmerkelijk zou worden geschaakt. Voorloopig zou het zijne bedoeling zijn om eene belasting op de lociferen te leggen, en, naar men zegt, om de regten op het zegel voor handelspapier te verhoogen. Daarenboven hoopt men op de afschaffing van de belasting op roerend goed en van het entré-geld ter beurze.

PARIJS, 19 November. De heer Veron zegt in den *Constitutionnel*: Indien wij wel onderrigt zijn, dan heeft de minister van binnenlandse zaken, de heer de Persigny, een ontwerp tot ontwapening, met het behoud der kaders, bij den keizer ingediend. De keizer zou, bij gelegenheid van de Londensche tentoonstelling, koningin Victoria bezoeken. — Men verzekert uit eene goede bron dat de zaak van de Napelsche archiven, insaschen Italië en Spanje, geregeld is.

— De regtbank van koophandel heeft in de zaak van den heer Pontalba, den eisch tot teruggave van 1,700,000 frs., aan den boedel van den heer Mirès, toegewezen, en den heer Pontalba daarenboven in de kosten veroordeeld.

MADRID, 18 November. In de zitting van de cortes is het adres in antwoord op de troonrede voorgelezen. In dit antwoord worden al de punten der troonrede goedgekeurd. De Spaansche schepen, die te Lissabon waren, hebben zich van daar verwijderd.

BRESLAU, 19 November. De administrateur van de diocese Warschau is op bevel uit Petersburg gevangen genomen. Hoewel die prelaat ziek was is hij naar de citadel gevoerd. Hij zal voor eenen krijgsraad te regt staan. De regering eischt van het kapittel dat het eenen nieuwen administrateur zal kiezen, maar het kapittel heeft geweigerd, met beroep op Rome.

STADS - BERIGTEN.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS VAN LEYDEN doen te weten:

1. dat tot hoofdonderwijzeres der openbare school voor meer uitgebreid lager onderwijs der 1ste klasse voor meisjes binnen deze Gemeente is benoemd Mevrouw ADRIANA JOHANNA WILHELMINA RENSSSEN;
2. dat die school geopend wordt den 2^{den} Januarij 1862;
3. dat tot het doen inschrijven van leerlingen aan de ouders of die hen vervallen gelegenheid wordt gegeven, ter Gemeente-Secretarie, dagelijks (Zon- en Feestdagen uitgezonderd), van des voormiddags 11 tot 's namiddags ten 2 ure;
4. dat bij die gelegenheid moeten worden overgelegd de bewijzen van geboorte-inschrijving en van koop- en inenting der kinderen, terwijl, ingeval zij de natuurlijke kinderziekte hebben gehad, opgave moet geschieden van den naam des Geneesheers die haar heeft behandeld.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
D. TIEBOEL SIEGENBEEK, Burgemeester.
v. PUTTKAMMER, Secretaris.

LEYDEN, 19 November 1861.

Burgerlijke Stand.

ONDERTROUWD: H. J. van Leeuwen, jn. 23 j. en A. Bazel, jd. 25 j. — S. K. van der Wijngaard, jn. 23 j. en M. J. Galjaard, jd. 17 j. — N. Ramak, jn. 41 j. en M. Hofkes, jd. 28 j. — J. van Weeren, jn. 31 j. en G. Burkels, jd. 27 j. — A. Berkhoff, jn. 26 j. en C. Mojet, jd. 35 j.

KERN NIEUWS.

MIDDELBURG, 18 November. Door den kerkeraad der Ned. herv. gemeente is, ter voorziening in de vacature ontstaan door het overlijden van Dr. Teats, het volgende 12-tal predikanten gevormd: Creutzberg, te Zeist; Dekkers, te Sluis; Fijnvandraat, te Zwartsuis; Gewin, te IJsselstein; Giddemaster, te Scheveningen; de Graaf, te Apeldoorn; Lamers, te Scherpenzeel; Merens, te Vlissingen; Molenaar, te Harderwijk; Nonhebel, te Vaassen; Richard, te Zeist en Voorhoeve, directeur van het Zendinghuis te Rotterdam.

— Te Harderwijk is tot pred. bij de herv. gemeente beroepen dr. Halting, pred. te Eindhoven.

ADVERTENTIE.

Bevallen van een dochter C. MEKERN — VAN DEN HEUVEL.
Overstervend, 17 November 1861.

Heden overleed in den onderdom van 76 jaren de Wet-Edel Zeer Geleerde Heer D. NICOLAAS PARADIJS.

LEYDEN, 16 November 1861.

Eenige en algemeene kennisgeving.

CONCERTZAAL — BREEDESTRAAT.

Vrijdag 22 November 1861, ten 7½ ure,

Groot Vocaal Concert,

te geven door de Eerste Leden der ITALIAANSCHER OPERA van Amsterdam, volgens de daarvan aangeplakte Biljetten en Programma.

OPENBARE VERKOOPING.

Ten overstaan van den te Leyden residenten Notaris Mr. J. L. KLAVERWYDEN, in het Meester-Logement aan den Burg alwaar, op Zaterdag den 7^{den} December 1861, bij ophod, en op Zaterdag den 14^{den} daaropvolgende, bij afslag, beide de dagen des avonds ten 7 ure, van:

N°. 1. Een goed ingerigte dubbele KORENMOUTWIJN-BRANDERIJ der 1ste Klasse, genaamd DE VALK, met 21 Beslagbakken, 5 Koperen Houten, bestaande in 3 Ruw- en 2 Distelkerketels, met 5 Helmen, 5 Verbochtelingen, waarin 5 Koperen Slangen, 7 Grondvaten, als 2 groote Genevervaten, 3 Brouwvaten, 2 enkele Vaten, 3 Gistbakken, 2 onlangs geheel vernieuwde Spoeling- of Bovenbakken, 2 Beste Bakken, 1 Boerenbak, 2 afgieten, 1 roeren Gistpersen met toebehooren en alles wat tot eene complete Korenmoet-Branderij behoort, met de daarbij behorende losse en vaste Gereedschappen, Kantoer. Voorts daarnevens staand groot PAKHUIS met eenen erf, staande en gelegen te Leyden in de Baatsiraat, met eenen vrijen uitgang door eene Poort, uitkomende aan de Langere Langegracht, Wijk V. N°. 531 tot en met 537, Kadaster Sectie B. N°. 1612, ter grootte van 6 roeden, 63 ellen.

N°. 2. Een HUIS en ERVE, met 2 Beneden-, 2 Bovenkamers, Alcove, Keuken, behevens daartachter gelegen Erf, staande en gelegen te Leyden, aan de oostzijde van de Oostdwaarsgracht, Wijk V. N°. 542, Kadaster Sectie B. N°. 1611, groot 1 roede, 75 ellen.

Deze percelen kunnen bij de betaling der kooppenningen dadelijk in gebruik worden aanvaard.

N°. 3. Een HUIS en ERVE, staande en gelegen te Leyden, aan de noordzijde van de Haven, Wijk VIII. N°. 113, Kadaster Sectie C. N°. 72, groot 74 ellen.

Verhuurd voor f2.— per week.

N°. 4. Een DITO, staande als voren, aan de westzijde van de Oosthavenstraat, Wijk VIII. N°. 46, Kadaster Sectie C. N°. 73, groot 53 ellen.

Verhuurd voor f0.80 per week.

Alles te zien daags vóór en op den dag van veiling en afslag.

Madere Inlichtingen te bekomen ten Kantore van gemelden Notaris, bij wien tusschen de veiling en afslag verhoogingen zullen worden aangenomen tegen genot van een vijfde van iedere verhooging.

Het openbaar LANDHUISHOUDKUNDIG ONDERWIJS zal geopend worden op Vrijdag, den 22sten dezer, des avonds te seven ure.
LEYDEN, 19 November 1861. A. H. VAN DER BOON MESCH.

Alle degenen welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den boedel van wijlen den Heer ARNOLDUS DE WRINGER, in leven Timmerman, gewoonde hebbende te Leyden, worden verzocht daarvan opgave of betaling te doen ten Kantore van den Notaris A. WYNSTROOM, of ten Huize van den Executeur Testamentair P. H. MAANDAG, aan de Hoogewoerd, te Leyden, vóór of op den 15^{den} December aanstaande.

JACOB VAN DER HOORN,

Koopman in Turf en Hout,

St. Jacobsgracht, Wijk 2, N°. 160.

Binnenlandsche Zilvermids-Houtskolen à f1.15 per mud, alsmede Hout en Turf in het groot en klein.

Pianino te Koop,

uit de allezins beroemde Fabriek van BERNHARD, ainé, et FILS, te Parijs, voor den allezins geringen prijs van f450. Geheel nieuwe, keurige bouwning, zeer sterk van inhoud, Palisander, 7-Octaaf, 3-snarig, ½ cilinder, gebouwd, oblique, 6 jaar schriftelijk garantie. Het is een der soliedste stukken die er bestaan. Bewijzen van echtheid, dezelve is pas van Parijs aangekomen, de kist er bij. Men gelieve zich te adresseeren bij de Heeren GEBROEDERS VAN DER HOEK, Boekhandelaren, Breedestraat te Leyden.

INLEIDING

TOT DE

KENNIS VAN DEN ISLAM,

OOK MET BETREKKING TOT

DEN INDISCHEN ARCHIEPEL,

DOOR

G. M. NIEMANN,

wordt uitgegeven bij M. WIJT en ZONEN, en te alom te bekomen.

Prijs f4.50.

GRAANMARKT TE ROTTERDAM, 18 November.

Tarwe, nieuwe goede en pike van f12.10 tot f13.00; mindere van f10.00 tot f11.75. Rogge: f7.20 à f9.20. Gerst: Winter f5.80 à f7.10. Zomer f5.80 à f6.60.

Te Amsterdam was de Tarwe, witte Poolache en honte f12.50 tot f13.00. Pruisische Rogge f8.00.

BEURS- en WARENPRIJEN.

Amsterdam, MAANDAG 18 November.

	pCt.	Laagste.	Hoogste.	Gehl.		pCt.	Laagste.	Hoogste.	Gehl.
NEDERLAND.					Dito 1859...	3	59½	—	—
W. Schuld...	2½	64	64½	64½	Inscr. in Ass. 6	—	—	—	—
Dito.....	3	76½	76½	76½	Cert. van dito. 6	—	—	—	—
Dito.....	4	99½	99½	99½	Spoorw. volgef.	193	193½	193	—
Amort. Synd. 3½	—	—	—	—	PRUISSEN.				
Handelm.	4½	140½	140½	140½	Aand. 1855...	165½	—	—	—
O. I. Leening 4	97½	98	97½	97½	Dito Oblig. ... 4	75½	—	—	—
Aand. H. Spw. 4½	88½	—	—	—	PRUISSEN.				
Dito Rijn-Spw. 4½	—	—	—	—	Oblig. 1859... 5	105½	105½	—	—
BELGIE.					Aand. 1854... 3½	—	—	—	—
Cert. Rothschild. 2½	54½	54½	54½	54½	OOSTENRIJK.				
SPANJE.					Oblig. bij Goll 5	—	—	—	—
Obligatiën... 1½	42½	42½	42½	42½	Dito..... 4	—	—	—	—
Dito Buitenl. 3	50½	51	—	—	Dito Metall... 5	46½	46½	46	—
Dito Binnenl. 3	47½	48	48	48	Dito zilver. nat. 5	55½	55½	55	—
Bew. Coupons.	6½	7	—	—	Dito bet. Amst. 5	69½	—	—	—
PORTUGAL.					Dito 1847/52 2½	24½	—	—	—
Oblig. 3	46½	46½	46½	46½	BRAZILIE.				
Dito 1856/59 3	45½	45½	45½	45½	Geldl. 1824... 5	99½	—	—	—
RUSLAND.					PERU.				
Obl. Hope & Co. 5	101½	101½	101½	101½	Geldl. 1824... 4½	—	—	—	—
Dito 1828/29 5	100½	—	—	—	VENEZUELA.				
Cert. 1831/33 5	80½	80½	—	—	Oblig. 3	22½	22½	22½	—
Dito 1840... 4	74½	74½	74½	74½	GREENADA.				
Dito Stieglitz. 4	74	—	—	—	Oblig. 4	14½	14½	14½	—
Dito Nieuwe... 4	—	—	—	—	MEXICO.				
Dito 5 ^e Serie. 5	81½	—	—	—	Oblig. 1851. 3	26½	26½	26½	—
1855, 6 ^e Ser. 5	93½	93½	93½	93½					

Slotkeersen, heden 19 November.

(per Telegraaf.)

Ned. W. Schuld...	2½ pCt.	64	RUSLAND, bij Hope & Co. 5	pCt.	101½
Dito.....	3	—	Dito bij Stieglitz & Co. 4	—	74½
Dito.....	4	99½	Dito Certif. 6 ^e Serie. 5	—	93½
Handelm.	4½	140½	Dito Spoorweg volgef.	—	194½
SPANJE, Oblig.	1½	42½	OOSTENRIJK, Metalliek 5	—	46½
Dito Binnenl.	3	48½	Dito 1847/1852...	2½	24½
Dito Buitenl.	3	51½	Dito betaalt. te Amst. 5	—	69½
PORTUGAL, te L.	3	46½	Dito Zilver. Nat.	5	55½
Dito Oblig. 1856/59 : 3	—	45½	MEXICO, Oblig. te L. 3	—	26½

Venezuela 22½. — 11½.

Londen, Consols 92½. Parijs, Fr. Rente 70.10. Weenen, Metall. 5 pCt. 67.60. Id. Nat. 81.40. Wissel Londen 138.50.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.